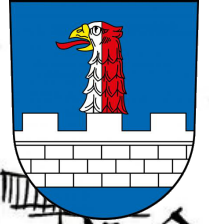

ZDISLAVICKÝ ZPRAVODAJ

VYDÁVÁ MĚSTYS ZDISLAVICE, www.zdislavice.cz

Číslo 4 / prosinec 2025

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

letošní rok se chýlí ke svému konci. Dovolte mi proto Vás krátce informovat o dění v městysi za poslední čtvrtletí a zároveň v krátkosti přiblížit plánované projekty roku nadcházejícího.

Od farnosti Zdislavice jsme odkoupili pozemky na rozšíření hřbitova. Jedná se o 810 m² za 243 000,- Kč. Mimo jiné jsme se dohodli o pronájmu farské zahrady na dobu určitou do 31. 12. 2030. Tento pozemek bude využíván jak žáky místní základní a mateřské školy, tak i našimi občany zejm. maminkami s malými dětmi.

Na listopadovém zasedání zastupitelstva městyse byl schválen Dodatek č. 23 ke smlouvě o provozování vodovodu a kanalizace s firmou VODAK Humpolec s.r.o. na rok 2026. Vzhledem k propočtené kalkulaci nákladů na vodné a stočné, bylo schváleno zastupitelstvem navýšení ceny vodného a stočného od roku 2026, a to vodné 35,- Kč vč. DPH a stočné 45,- Kč vč. DPH.

Ke konci roku bude zastupitelstvo schvalovat návrh rozpočtu na rok 2026. V tomto roce plánujeme dokončení rekonstrukce ČOV Zdislavice (termín posunut do 4/2026). Zároveň je třeba provést rekonstrukci elektroinstalace na ČOV. Předběžný rozpočet je asi 1 mil. Kč. V návrhu rozpočtu je počítáno s provedením rekonstrukce tribuny v Bolinsku. Rádi bychom zrealizovali

stavebně povolený přechod pro chodce na silnici II/127 od č.p. 37 k č.p. 86. Výsledek žádosti o dotaci na opravu hřbitovní zdi jsme od MZe ještě neobdrželi. V rozpočtu počítáme i s touto částkou na opravu.

Od 1. 1. 2026 čeká zřizovatele škol a školských zařízení změna financování nepedagogické práce. Financování nebude již ze státního rozpočtu, ale z rozpočtového určení daní. Nejde jenom o platy, ale i odvody, FKSP, pronájem bazénu na plavání, dále provozní náklady školy (energie, údržba budov), nově část ostatních neinvestičních výdajů (např. učebnice, pomůcky, školní stravování, atd.). Nepedagogičtí pracovníci by mohli být zaměstnanci městyse nebo příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Zdislavice. Zastupitelstvo městyse rozhodlo, že nebudeme nic měnit a ponechalo stávající systém.

Děkuji všem, kteří se aktivně zapojují do života městyse - členům zastupitelstva, zaměstnancům úřadu městyse a příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Zdislavice, dobrovolníkům, spolkům i všem občanům. Velmi si vážím Vaší práce, iniciativy a ochoty pomáhat.

Dovolte mi, abych Vám na závěr popřál klidné a radostné prožití vánočních svátků, pevné zdraví, spokojenost a mnoho osobních i pracovních úspěchů v novém roce. Ať je pro nás všechny naplněn porozuměním, optimismem a dobrou vůlí. Těším se na další spolupráci a setkávání s Vámi.

Miroslav Míka, starosta

Zdislavice pod prvním sněhem 28. 11. 2025.

Výpis z Usnesení ZM Zdislavice

zasedání Zastupitelstva městyse Zdislavice,
konaného dne 7. 10. 2025

Zastupitelstvo městyse Zdislavice po projednání:

Usnesením č. 68/ZM/2025 schvaluje:

ověřovatele zápisu Mgr. Irenu Královou a Ondřeje Rybu a zapisovatele Danu Volfovou.

Usnesením č. 69/ZM/2025 schvaluje:

program zasedání zastupitelstva.

Usnesením č. 70/ZM/2025 schvaluje:

nákup pozemků parc. č. 1327/2 (ostatní plocha, výměra 453 m²) a 1327/49 (trvalý travní porost, výměra 357 m²) zapsaných na LV č. 307 pro obec Zdislavice a katastrální území Zdislavice u Vlašimi, vlastníků Římskokatolická farnost Zdislavice, za celkovou prodejní cenu 243 000,- Kč a pověřuje starostu podpisem kupní smlouvy. Tyto pozemky budou využity na rozšíření hřbitova ve Zdislavicích.

Usnesením č. 71/ZM/2025 schvaluje:

Smlouvu o nájmu pozemku mezi Římskokatolickou farností Zdislavice (pronajímatel) a Městyssem Zdislavice (nájemcem) č. A/2025/5841 a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy. Jedná se o pronájem farské zahrady parc. č. 120 a zast. plochy st. 5/2 v k.ú. Zdislavice u Vlašimi za účelem provozování veřejného prostranství na dobu určitou od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2030. Výše nájmu 12 tis. Kč ročně.

Usnesením č. 72/ZM/2025 schvaluje:

provedení rekonstrukce ČOV z prostředků městyse Zdislavice vzhledem k tomu, že nám nebyla přiznána dotace ze Středočeského kraje. Smlouva o dílo byla uzavřena dne 3. 7. 2025 se zhotovitelem firmou VODAK Humpolec, s.r.o. za cenu 2 926 tis. Kč bez DPH.

Usnesením č. 73/ZM/2025 schvaluje:

dodávku a montáž filtračního zařízení na snížení dusičnanů na vodní zdroj do tzv. „hříbku“ za nejvýhodnější nabídkovou cenu 479 800,- Kč bez DPH, zhotovitel firma VODAK Humpolec, s.r.o..

Usnesením č. 74/ZM/2025 pověřuje:

starostu vyhlášením výběrového řízení na akci „Rekonstrukce tribuny“ v Bolinsku a podání žádosti o dotaci z Národní sportovní agentury.

Usnesením č. 75/ZM/2025 schvaluje:

Dodatek č. 4 ke Smlouvě o spolupráci se společností DIMATEX CS, spol. s r.o., kterým se upravují platební podmínky pro sběr textilu od 1. 1. 2026 (3 000,- Kč + DPH /1 kontejner/kvartál) a pověřuje starostu podpisem tohoto dodatku.

Usnesením č. 76/ZM/2025 schvaluje:

podání žádosti o příspěvek z Nadačního fondu CSG na podporu JSDH na výměnu 3 garážových vrat hasičské zbrojnice JSDHO Zdislavice. Realizace v roce 2026.

Usnesením č. 77/ZM/2025 schvaluje:

zveřejnění záměru na pronájem prostor tělocvičny pro sportovní účely na dobu od 8. 10. 2025 do 30. 6. 2026.

Usnesením č. 78/ZM/2025 schvaluje:

odepsání tzv. zmařených investic dle návrhu v celkové hodnotě nákladů 627 011,- Kč.

Usnesením č. 79/ZM/2025 pověřuje:

starostu a místostarostu jednáním s panem S. s tím, že žadatel pan S. nechá vypracovat geometrický plán pro zřízení přístupu na pozemky v jeho vlastnictví č. parc. 491 a 492 v k.ú. Zdislavice u Vlašimi na své náklady. Na základě tohoto GP budou učiněny další kroky ohledně majetkoprávního vypořádání s vlastníky pozemků.

Usnesením č. 80/ZM/2025 bere na vědomí

výpověď smlouvy č. 519/KUL/2006 o poskytování odborné pomoci knihovnám v rámci zajišťování plnění regionálních funkcí a jeho koordinace Středočeským krajem ze strany Městyse Zdislavice, IČ: 00233072, **schvaluje** Smlouvu o poskytování služeb v rámci výkonu regionálních funkcí knihoven pro základní knihovnu „Obecní knihovna Zdislavice“ a **pověřuje** starostu městyse uzavřením a podpisem Smlouvy o poskytování služeb v rámci výkonu regionálních funkcí knihoven pro základní knihovnu „Obecní knihovna Zdislavice“.

Usnesením č. 81/ZM/2025 schvaluje:

rozpočtové opatření č. 6/2025.

OZNAČENÍ POPELOVÉ NÁDOBY

ČÍSLEM POPISNÝM

Vážený občane,

Technické služby Vlašim s.r.o. žádají všechny obyvatele, aby označili své popelové nádoby číslem popisným domu, ke kterému nádoba náleží.

Toto označení usnadní odvoz odpadu a pomůže předcházet záměnám nádob.

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

S pozdravem

Technické služby Vlašim s. r. o.

Podblanické tóny 2025

Jedná se o hudební festival, který probíhal na Podblanicu v termínu od září do listopadu. Je organizován ve spolupráci s Opera Studiem Praha a agenturou ArtMuis. Letos se konal 3. ročník tohoto festivalu. Městys Zdislavice se zařadil mezi osm měst a obcí, které pořádaly tuto akci.

Koncert zahájila ředitelka ZŠ a MŠ Zdislavice paní Mgr. Petra Švandová.

V sobotu 25. října 2025 večer zazněla v kostele sv. Petra a Pavla ve Zdislavicích barokní perla duchovní hudby Stabat Mater od Giovanni Battisty Pergolesiho. Koncertu se zúčastnilo asi 40

posluchačů. Kostel svou akustikou poskytl dílu přirozený prostor, v němž vynikly výjimečné

pěvecké výkony dvou zpěvaček (sopran) za doprovodu varhan. V závěrečném „Amen“ panovalo téměř hmatatelné ticho, po němž následoval dlouhý, upřímný potlesk.

Výtěžek z této akce byl věnován na květinovou výzdobu kostela sv. Petra a Pavla ve Zdislavicích.

Děkujeme účinkujícím za úžasný hudební zážitek a těšíme se na další setkání s milovníky komorní a duchovní hudby.

Dana Volfová

Lampiónový průvod rozzářil Zdislavice

Tradiční lampiónový průvod přilákal do Zdislavic desítky rodin s dětmi, které si nenechaly ujít jednu z nejoblíbenějších událostí roku. Účastníci se ve středu 29. října 2025 začali scházet kolem šesté hodiny odpolední na městečku. Děti s nadšením předváděly své lampióny. Po krátkém zahájení se průvod vydal na trasu **m ě s t y s e m**, doprovázený hudbou a městys se tak po setmění proměnil v malebnou scénérii plnou barevných světýlek. Byl krásný podzimní večer a možná díky tomu jsme zaznamenali velkou účast na této akci, z toho kolem 60 dětí.

Na závěr čekala v cíli na malé účastníky sladká odměna.

Děkujeme všem za účast, díky které se podařilo

vytvořit příjemnou komunitní akci, která opět připomněla, že i malé tradice mají velkou sílu spojovat lidi.

Dana Volfová

Z činnosti SDH a JPO v roce 2025

Dne 25. října 2025 se družstvo mužů zúčastnilo 25. ročníku soutěže v požárním útoku FLÍDR CUP v Širokém Dole. Jedná se o jednu z nejpobulárnějších akcí v požárním útoku na světě. Každý rok se soutěže zúčastní asi 200 družstev, zájem je ale celkově mnohem vyšší. Naše družstvo obsadilo v mezinárodní konkurenci ze 155 přihlášených družstev mužů úžasné 13. místo.

Členové SDH následně schválili Plán činnosti na rok 2026. Hlavním úkolem v roce 2026 pro nás bude uspořádání oslav ke 140. výročí založení našeho sboru. Toto výročí bychom chtěli oslavit společně s občany ke konci června 2026. Dále jsme do plánu mimo jiné zařadili únorové posezení s důchodci, čarodějnické řízkování, v měsíci červnu soutěž v požárním sportu v rámci Benešovské hasičské ligy a

Družstvo mužů na soutěži v Širokém Dole.

V sobotu 22. listopadu 2025 jsme přivezli z obecního lesa vzrostlý strom, který jsme následně za pomoci jeřábu usadili do parku na městečku. V následujícím týdnu byl strom nazdoben a dne 29. listopadu 2025 při mikulášské besídce slavnostně rozsvícen.

V pátek 5. prosince 2025 se konala výroční valná hromada SDH Zdislavice, v rámci které jsme volili starostu SDH, náměstký starosty, hospodáře, revizora a velitele JSDH. Dále byla zhodnocena činnost sboru za rok 2025. Velitel jednotky požární ochrany nás informoval, že jednotka byla k 5. prosinci 2025 vyslána celkem k 52 událostem.

ke konci roku uspořádání tradiční vánoční zábavy.

Děkuji všem našim členům za práci, kterou přispívají ke zdárnému chodu našeho sboru i za mnoho odpracovaných hodin ve prospěch městyse.

Srdečně Vás zveme na tradiční taneční zábavu s kapelou BLD, která se uskuteční v kulturním domě VOD ve Zdislavicích

dne 25. prosince 2025 od 20:00 hodin.

Za SDH: Pavel Hůdek

Hasiči Zdislavice Vám všem přejí hodně zdraví, štěstí, rodinné pohody a osobních úspěchů v roce 2026.

Základní škola Zdislavice

Milí čtenáři,

stejně jako v předcházejících letech i nový školní rok 2025/26 je bohatý na akce, projektové dny, výlety, kulturní program i sportovní aktivity. Níže přinášíme přehled některých událostí, které tvořily život základní i mateřské školy.

Podzimní a projektové dny

Děti 2. třídy si užily zajímavé dny ve znamení ovoce a zeleniny - „Jablíčkový den“ a „Bramborový den“.

Podzimní aktivity se zaměřily na ovoce a zeleninu a zdravý životní styl. Děti si v rámci těchto dnů vyzkoušely vaření, zopakovaly počítání, přečetly pohádky a také něco vytvořily.

Na konci měsíce září se celá škola zúčastnila již tradičního projektu „Přírodou za zdravím a poznáním“. Vždy při tomto projektu děti blíže poznávají okolí a zároveň se učí nové věci z různých oblastí.

K prvňáčkům nám zavítal svatý Václav, aby se s nimi seznámil a pozdravil je.

Již v říjnu žáci se svými pedagogy vyrazili na první výlety. Druhý stupeň zavítal do Tábora na divadelní představení Lucerna od A. Jiráka. Před představením stihli žáci projít historickou částí města nebo se vyfotit u sochy Jana Žižky.

Ještě před podzimními prázdninami proběhl ve škole projekt Evropský den jazyků. Děti se seznámily se Slovenskem, Velkou Británií, objevily krásy Švédska, zavítaly do slunné Itálie i do dalekého Japonska. Nechyběla ani ukázka z národní kuchyně - slovenské lokše, anglická snídaně, švédské masové kuličky, italská pizza, tiramisu, caprese, japonské sushi a ramen.

Sportovní a mimoškolní aktivity

Ve čtvrtek 2. 10. 2025 se v Benešově na Městském atletickém stadionu konaly atletické všestrannostní závody, kterých se účastnili i naši někteří žáci 1. stupně. Děti si závody užily a přijely se spoustou zážitků.

Děkujeme dětem za reprezentaci naší školy. A na webových stránkách školy lze zhlédnout video ze závodů, za které děkujeme paní Lence Šimánkové.

Pro děti z mateřské školy a žáčky 2. a 3. třídy byl uspořádán plavecký kurz v Benešově, který běžel od září do listopadu 2025, což podpořilo pohybové dovednosti a sebedůvěru u našich dětí.

V rámci exkurzí zaměřených na volbu budoucí střední školy a povolání žáci 9. ročníku navštívili firmu Prádelna Kyselý Vlašim.

Adventní čas

A protože se nám blíží Vánoce, tak i ve škole se na ně těšíme a připravujeme.

3. 12. 2025 jsme se jeli podívat do Bratislavy, jak období adventu vypadá u našich slovenských sousedů. Prohlédli jsme si známé bratislavské památky, navštívili jsme dvoje adventní trhy, obdivovali jsme krásné vánoční stromky i výzdobu. Udělali jsme si i malou procházku k břehům Dunaje. Na trzích jsme ochutnali lokše, trdelníky, langoše, brambory na špejli a mnoho dalšího. Odpoledne jsme se pak vydali do nedalekého Rakouska, kde jsme navštívili čokoládovnu Hauswirth. Po prohlídce čokoládovny jsme si zakoupili čokoládové pralinky a jiné pochoutky v jejich podnikové prodejně.

Do školy zase po roce dorazil Mikuláš s anděly a čerty. Děti plnily úkoly, zpívaly a za odměnu dostaly balíčky. Starší žáci se tradičně zapojili do role čertů a andělů.

Díky těmto i dalším akcím bychom chtěli:

- udržet živý a rozmanitý program pro děti — od projektových dnů, přes tradiční oslavy, po sport a kulturní vyžití
- zapojit rodiny a komunitu nejen prostřednictvím třídních schůzek
- zajistit hladký chod školy a jasnou komunikaci s Vámi všemi.

Pro více informací budeme rádi, když budete sledovat naše webové i FB stránky.

Mgr. Petra Švandová, ředitelka ZŠ

Informace ze základní školy

Školu nyní navštěvuje celkem 111 žáků v 9 třídách (průměrně 12,3 žáka na třídu). Výrazně vzrostl počet dojíždějících, školní družinu pravidelně využívá 50 žáků a mateřskou školu navštěvuje 46 dětí ve dvou třídách.

Žáci v loňském školním roce dosáhli velmi dobrých výsledků – 68 dětí prospělo s vyznamenáním a celkový průměrný prospěch školy činil 1,43. Pozitivní je také nulový počet neomluvených hodin.

Rok byl bohatý i organizačně. V MŠ proběhl zápis s 9 přijatými dětmi, do 1. třídy bylo přijato 14 prvňáčků. Devátáci se úspěšně hlásili na střední školy – z 13 žáků zamířil 1 na gymnázium a ostatní na různé maturitní i učební obory.

Škola prošla dalšími úpravami: opravila se vodovodní přípojka, asfaltoval se dvůr, vznikl nový výtvarný ateliér a zrenovovaly se šatny.

Pedagogický sbor pracuje ve složení:

Mgr. Petra Švandová – ředitelka školy;

Ing. Lenka Vrbová, Mgr. Jana Jenišťová, Mgr. Kristýna Kahounová, Mgr. Dagmar Vodolánová, Mgr. Ing. Hana Pokorná, Ing. Jana Dufalová, Mgr. Ivana Mostová, Mgr. Milan Dvořák, Bc. Eva Vávrová, Mgr. Irena Richtrová.

V týmu působí také asistentky pedagoga a vychovatelky školní družiny – **Jana Dotlačilová, Štěpánka Hyršová a Nikola Filipová.**

Škola byla opět velmi aktivní. Proběhl lyžařský výcvik, pasování prvňáčků na čtenáře, Vánoční zpívání s jarmarkem, Masopustní rej, Robotická dobrodružství, zahraniční zájezd do Anglie, či akce Uklidme Česko. Zapojili jsme se do programů Plán národní obnovy a také aktivit MAS Blaník. Devátáci získali Pamětní listy absolventa a městys ocenil nejlepší žáky poukázkami.

Zdslavická škola se snaží dále růst a modernizovat se a nabídnout dětem bezpečné, přátelské a inspirativní prostředí. V případě Vašeho zájmu jste u nás vždy vítáni.

Mgr. Petra Švandová, ředitelka ZŠ a MŠ

Z naší mateřské školy

Začátek nového školního roku ve třídě Medvídků byl plný radosti, objevování a společných zážitků. Už 2. září jsme přivítali děti zpět do školky a postupně jsme se seznamovali s novými kamarády, prostory mateřské školy i školní zahradou. Během prvních dnů se děti rychle rozkoukaly a ve třídě začala panovat příjemná a přátelská atmosféra.

Od 11. září začal pro naše předškoláky plavecký kurz v plaveckém bazénu v Benešově. Děti si užívaly hrátky ve vodě, vířivku, zkoušely potápění a postupně se zdokonalovaly i ve velkém bazénu. Plavecký kurz byl 20. listopadu slavnostně ukončen a děti si závěrečnou lekci opravdu užily.

Na konci září jsme se společně s kamarády vydali do bramborárny. Děti si mohly osahat skutečnou zemědělskou práci, každé si odneslo jednu vlastní bramboru. Ve školce jsme poté z brambor připravili domácí hranolky, které dětem moc chutnaly.

Během října a listopadu jsme se s dětmi věnovali podzimnímu tvoření. Vyráběli jsme ježky, veverka, kaštanové housenky i skřítku Podzimníčka. Podnikali jsme podzimní procházky do okolí

mateřské školy, sbírali přírodniny a pozorovali barevné změny v krajině, které se staly inspirací pro další tvořivou práci.

Dne 3. listopadu nás navštívila Malá technická univerzita s programem „Stavitel města“. Děti si vyzkoušely stavět domy, ulice a celé město, přemýšlely o tom, kam co patří, a nakonec své stavby zakreslily do map. O několik dní později nás potěšilo také maňáskové divadlo Mokošovi se třemi veselými pohádkami.

Koncem listopadu přišel první letošní sníh. Děti se nemohly dočkat, až vyběhnou ven, a tak jsme si užili první koulování, stavění sněhuláka a další zimní radovánky.

Na začátku prosince nás navštívilo Divadlo Šapitó s pohádkou „Potkali se u betléma“, která krásně navodila atmosféru blížících se Vánoc.

Adventní období ve školce pak vyvrcholilo andělskou a čertovskou besídkou s tvořením, na kterou jsme pozvali rodiče a společně s dětmi si vyrobili vánoční dekorace a prožili tak krásné, tvůrčí odpoledne.

kolektiv MŠ

Mikulášská besídka a rozsvícení stromu

V sobotu 29. 11. 2025 se konala oblíbená Mikulášská besídka.

Program začal vystoupením žáků místní základní školy, kteří si připravili pod vedením paní učitelek Mgr. Vodolánové a Mgr. Pokorné pásmo koled, básniček a tanečků.

Poté už se s očekáváním ozývalo zvonění a postupně přicházeli čerti a poté dorazil Mikuláš v doprovodu anděla. Děti předvedly, co si připravily a za svou odvahu byly odměněny sladkými balíčky. K příjemné atmosféře přispělo i bohaté občerstvení v podobě grilované klobásy, párku v rohlíku, děti se mohly zahřát teplým čajem a dospělí chutným svařákem. Pro děti byly připraveny napečené voňavé perníčky, které si s chutí ozdobily a ochutnaly.

Po setmění jsme se společně přesunuli na městečko, kde vystoupili žáci základní školy s krátkým hudebním programem a poté byl slavnostně rozsvícen vánoční strom.

Mikulášská besídka se opět stala milým setkáním nejen místních obyvatel.

Velký dík patří organizátorkám, našim hasičům za ochotnou přípravu zázemí této akce, dále žákům základní školy i paní učitelkám i Vám všem, kteří jste přišli a společně jsme si užili příjemnou předvánoční atmosféru.

za organizátorky: Dana Volfová

Ze života myslivců

Myslivecký spolek Zdislavice hospodaří na pozemcích obcí Zdislavice, Rataje, Chlum a části obce Kuňovice.

V honitbě MS Zdislavice pečujeme o zvěř příkrmováním ovsem, senem, letninou a dužnatým krmivem. Celoročně předkládáme krmnou sůl a minerální liz.

Myslivecký spolek má v současné době 19 členů a jednoho mysliveckého adepta. 15 členů je držitelem platného loveckého lístku a zbrojního průkazu, kteří vykonávají právo myslivosti.

Pohled na Vojslavský dolík od cesty na "Židák", foto z ledna 2000.

Výměra honební plochy:

Zemědělská půda	923 ha
Lesní půda	324 ha
Vodní plocha	2 ha
Ostatní pozemky	163 ha
Celková honební výměra	1414 ha

Počet mysliveckých zařízení:

krmelce	21
seník s krmelcem	2
slanisko	14
zásyp	4
napajedlo	6

V kalendářním roce 2024

bylo uloveno:

divočák	36 ks
daněk	2 ks
srnec	14 ks
srna	2 ks
srnče	5 ks
úhyn srnčí	18 ks
liška	18 ks
kuna	1 ks

"Pod Padělkem", v místě dnes Židova rybníka, foto 8. 12. 2001.

Na fotografii

stojící zleva:

František Lébl,
Jiří Novotný,
Karel Hejný,
Josef Vošický,
prof. Antonín
Kovačík,
František Votýpka,
Ladislav Jankovský,
Miroslav Moučka,
Jaroslav Hromas

sedící zleva:

Jiří Bílek,
Jiří Bouček,
Eman Kyša,
Jiří Kadeřábek,
Jan Hromas

*Myslivecký hospodář
Jiří Bouček*

Problematika kvality ovzduší

Proč na čistém vzduchu záleží víc, než si myslíte?

Jak čistý vzduch ovlivňuje váš život každý den?

Co je kvalita ovzduší?

Kvalita ovzduší vyjadřuje, jak čistý nebo znečištěný je vzduch, který dýcháme. Je určována množstvím škodlivých látek (tzv. polutantů) v ovzduší. Tyto látky mohou pocházet z přírodních zdrojů (např. prach, pyl, sopečný popel) i z lidské činnosti (doprava, průmysl, spalování paliv).

Kvalita ovzduší závisí z velké části na lidské činnosti a každý z nás může přispět ke zlepšení. Nejlepší cestou, jak zlepšení dosáhnout, je abychom měli správné a jasné informace o tom, jaká je úroveň znečištění, co jí ovlivňuje, jak ji lze zlepšit, popř. jaké jsou dopady zvýšené úrovně znečištění. Právě osvěta v oblasti kvality ovzduší je cílem

zdraví, energii, náladu i délku života. A přesto ji často bereme jako samozřejmost.

Kvalita ovzduší není jen otázkou zdraví. Znečištění ovlivňuje i přírodu – ničí vegetaci, snižuje úrodnost půdy a ohrožuje biodiverzitu. Navíc má ekonomické dopady, kterými jsou vyšší náklady na zdravotní péči. Čistý vzduch tedy není luxus, ale investice do budoucnosti.

Znečištěné ovzduší není jen problém velkých měst. Znečišťující látky, především pak jemné prachové částice, se dostávají do našich plic i v menších obcích. Tyto látky mohou způsobovat respirační potíže, zhoršovat astma, zvyšovat riziko srdečních onemocnění, a dokonce ovlivňovat naši imunitu. Podle studií Světové zdravotnické organizace je špatná kvalita ovzduší jedním z největších zdravotních rizik současnosti.

těchto stránek, které obsahují spoustu důležitých informací, odkazů na další zdroje a představují určité verze ukazatelů pro ty, kteří chtějí o kvalitě ovzduší vědět více.

Každý den dýcháme více než 20 000 nádechů, ale málokdy se zamýšlíme nad tím, co vlastně proudí do našich plic. Kvalita ovzduší není jen téma pro vědce nebo ekologické aktivisty. Ovlivňuje naše

Lokální topeniště (domácí kotle, kamna, krby) mají na kvalitu ovzduší v České republice zásadní vliv. Spalování pevných paliv (uhlí, dřevo) v nevyhovujících kotlích produkuje mnohonásobně více škodlivin než velké zdroje znečišťování. Na drobné částice se váží různé toxické látky, často s karcinogenními a mutagenními účinky, zejména pak benzo(a)pyren. Poléťavý prach, označující se

zkratkou PM (z anglického sousloví particulate matter), značí velikost částic v mikrometrech, takže PM10 znamená skupinu částic menších než 10 mikrometrů. Čím jsou částičky prachu menší, tím déle zůstávají zviřené v ovzduší a tím hlouběji pronikají do plic (částice menší než 1 µm mohou vstupovat přímo do plicních sklípků).

Domácnosti se podílejí na emisích polévatého prachu až ze 78 % a na emisích benzo(a)pyrenu dokonce z 98 %. Benzo(a)pyren je látka s vysokým karcinogenním potenciálem, jejíž dlouhodobá expozice zvyšuje riziko rakoviny plic. Jemné prachové částice pronikají hluboko do plic a krevního oběhu a tím zvyšují riziko astmatu, chronických bronchitid, infarktu či mrtvice.

Jak situaci zlepšit?

- **Výměna starých kotlů za moderní** (emisní třída IV, V, ekodesign)
- **Kotlíkové dotace a podpora přechodu na plyn, tepelná čerpadla, biomasu**
- **Správné topení** – suché dřevo, žádné odpady
- **Osvěta a kontrola** – pravidelné revize kotlů, informování obyvatel

Řešení problémů s obtěžováním kouřem ze spalování paliv

Zákon o ochraně ovzduší a další legislativní předpisy poskytují občanům možnosti, jak se bránit obtěžování kouřem způsobeným spalováním materiálů, ať se jedná o paliva v kotlích či topidlech (kamna, krby) či biomasy v otevřených ohništích, nebo nelegální spalování odpadů.

Ke kontrole a vymáhání příslušných ustanovení zákona o ochraně ovzduší, pokud se jedná o zdroje do 300 kW jmenovitého tepelného příkonu, jsou oprávněny obce s rozšířenou působností (ORP). V případě podání stížností se tedy obraťte na místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Tento úřad má možnost zjistit objektivní stav provozování těchto zdrojů, s využitím možností provedení kontroly kotle či topidla v obydlí, přičemž v případech, kdy je to účelné, může odebrat i vzorky popela pro prokázání případného spalování odpadu. Dále si může ORP vyžádat doklad o provedení kontroly technického stavu a provozu, doklad o palivu, udělovat sankce za porušení zákonných povinností či ukládat nápravná opatření ke zlepšení stávajícího stavu.

Více informací o této problematice je možné nalézt ve sdělení Odboru OŽPaZ, oddělení ochrany ovzduší:

<https://stredoceskykraj.cz/web/zivotni-prostredi/ovzdusi-jaktopit>

Linka důvěry

Chytré péče

Pomoc seniorům, pečujícím a lidem se zdravotním znevýhodněním

Zavolejte nám, pokud:

- Pečujete o někoho blízkého a už Vám docházejí síly.
- Prožíváte zátěžové emoce, např. smutek, vztek, strach, osamocení, bezmoc, apod.
- Nevycházíte se svými dětmi, rodiči, sousedy, pečovateli, apod.
- Potřebujete se zorientovat v sociálních službách a příspěvcích.
- Stali jste se obětí podvodného jednání, obtěžují Vás „šmejdi“.
- Jste vystaveni domácímu násilí.
- Nacházíte se v jiné náročné životní situaci.

PO-PÁ / 8.00-18.00h.
SO - NE / 8.00-16.00h.
(mimo státní svátky)

www.chytrapece.cz

linka@chytrapece.cz

Chytrá péče

FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA ONLINE REALIZACI
TOHOTO PERIODIKA VČETNĚ ŘEŠENÍ PRO JEHO
VYDÁVÁNÍ SVĚPOMOCÍ POSKYTUJE FUNPRINT.EU

Pomáháme radnicím šetřit čas i peníze.

www.funprint.eu

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2026

Oznámení o konání sbírky:

V pražské arcidiecézi proběhne

Tříkrálová sbírka 2026

- Od **1. ledna do 14. ledna 2026** koledováním do zapečetěných přenosných a na vybraných místech stacionárních kasiček,
- převodem na účet: **66008822/0800, VS 7779101943** (Charita Vlašim) nebo bezhotovostním převodem pomocí přiděleného QR kódu pro Charitu Vlašim od **1. ledna do 31. ledna 2026**,
- online kasičkou: www.trikralovasbirka.cz, zadáním PSC nebo názvu Charity Vlašim od **1. ledna až do 30. dubna 2026**.

O aktualitách TKS průběžně informujeme:

- <https://vlasim.charita.cz/>
- FB: Tříkrálová sbírka Vlašim a okolí
- Instagram: trikralova_sbirka_vlasim
- YouTube: Tříkrálová sbírka Vlašim a okolí

QR platba

Český rozhlas

Česká pošta

Zdislavický zpravodaj vydává Městys Zdislavice. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR v Praze, ev. číslo MK ČR E 10732. Podepsané příspěvky nemusí odpovídat stanoviskům redakce a zavazují jen autory. Redakce: Dana Volfová, tel. č. 734 879 703. Toto číslo neprošlo jazykovou úpravou.

Realizace: funprint.eu